

Gran Canaria

Englehajer og enorme stimer af fisk

Tekst og fotos: Christian Skauge

Dykker med stor stime af havbrasen (til venstre); Havengel (øverst til højre); Fangtooth moray (til højre); Almindelig blæksprutte (nederst til højre)

BILLEDER ©2023 TERRAMETRICS, KORTDATA ©2023 GOOGLE

Pudserejer og anemoner

FORRIGE SIDE: Dykker inde i en enorm skole af *roncadores*, eller bastardgryntefisk

Gran Canaria er en af de mest populære charterrejsemål, især fra Europa, men alt for mange efterlader deres dykkerudstyr derhjemme! Det skal du helt sikkert have med, for øen byder på fantastisk dykning med enorme fiskestimer, havnengle, rokker og flotte vulkanske havlandskaber.

De fleste dykkere, og især undervandsfotografer, synes at tro, at det er nødvendigt at flyve halvvejs rundt om kloden for at få et godt dyk eller nogle gode undervandsbilleder. Men sådan er det ikke! Fantastisk dykning findes meget tættere på, i hvert fald hvis du er baseret i Europa eller planlægger en stopover i Madrid. De Kanariske Øer er en velkendt feriedestination, men det lader til, at de fleste ikke er klar over de fantastiske dykkermuligheder. Gran Canaria ligger midt i øgruppen og byder på måske den bedste kombinati-

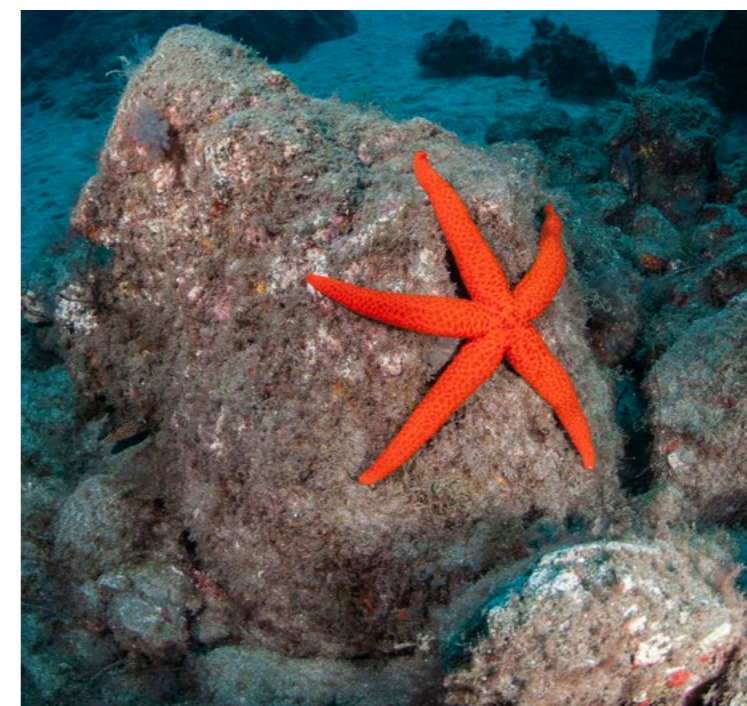
on af tilgængelighed, værdi for pengene og fantastisk dykning. Gran Canaria tager imod cirka fire millioner turister hvert år, men kun en brøkdel af dem vælger at dykke. Det er en skam, for Gran Canaria er overraskende smuk under vandet med stor sigtbarhed og et imponerende liv under overfladen. Jeg valgte at dykke med Diving Center Nautico, øens ældste dykkeroperator, som blev etableret i 1972. De er ikke bare erfarne, de er også meget venlige og hjælpsomme, og de vil sørge for, at din dykkerferie lever op til forventningerne.

El Cabrón – bastarden
Et af de bedste steder på Gran Canaria ligger nær byen

Club-tipped anemone på Gran Canarias klipperev (ovenfor); Dragehovedfisk (øverst i midten); Almindelig blæksprutte (øverst til højre); Skriftbars (til højre); Rød havstjerne (nederst til højre); Almindelig blæksprutte gemmer sig i et hul i revet (nederst til venstre)

Arinaga i havreservatet El Cabrón, som er opkaldt efter piraten Pedro Hernández Cabrón, der gik i land her med tre skibe i 1483. Ifølge legenden var han ikke en særlig rar fyr, men han fik åbenbart, hvad han fortjente. I slaget efter landgangen mistede han alle sine tænder og kunne ikke spise eller tale i flere dage.

Indgangen til El Cabrón er stenet, og dykkerpersonalet hjælper dig med at komme sikkert i og op af vandet. Efter en kort svømmetur kommer man til drop-off'et, som byder på spektakulære vægge og adskillige swim-throughs – nogle af dem så store, at de fik mig til at tænke på Gozo's Azure Window. Sandbunden på 20 meters dybde under de vulkanske formationer er hjemsted for havengle, pigrokter, sommerfuglerokter,

elektriske rokker, stjernekyggers og stimer af *roncadores* (eller bastardgrundere – men man bør altid prøve at lære lidt lokal lingo).

Knaldrøde søstjerner og anemoner med køllespidser pryder klippefremspring og sprækker. Sammen med anemonerne finder man også forskellige arter af renserejer, der passer på de muræner, der lever på revet, og mystiske huler, der lover rokker, storøjne og enorme fjerstøvorme.

Det lavvandede rev, som løber langs klippekysten, er dækket af alger og gulgrønne svampe, og det vrirler med farverige læbefisk, vandmænd og papegøjefisk. Hvis du ser godt efter, kan du måske finde en blækspruttehøve, hvor de nysgerrige, men sky indbyggere viser deres fantastiske camouflager og evner til

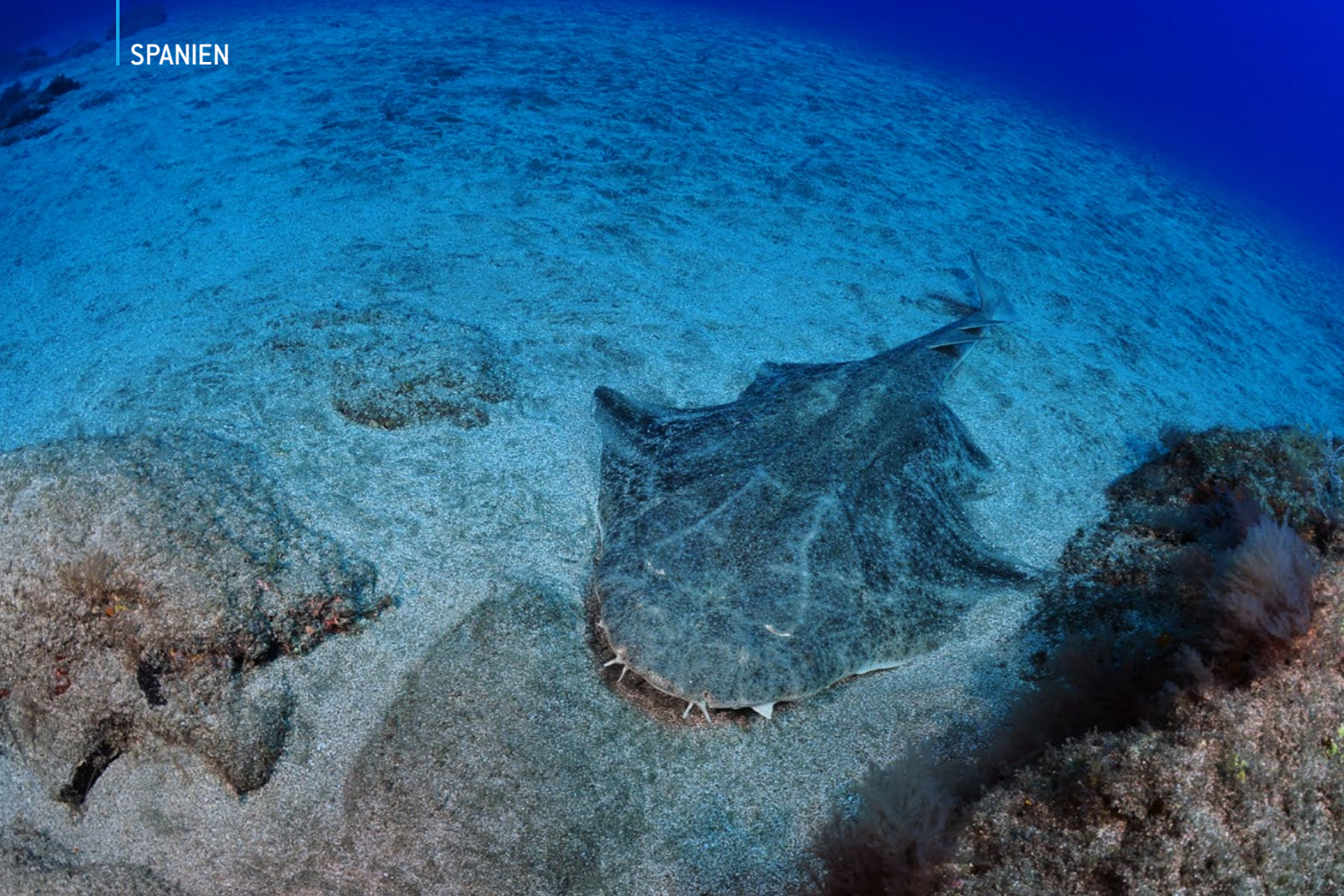
at skifte form. Nogle gange vover de sig ud for at spise, men for det meste har de travlt med at arrangere og om-arrangere deres personlige samlinger af sten og muslingeskaller for at holde deres gemmesteder sikre, pæne og ryddelige.

El Cabrón tilbyder syv til otte forskellige dyk fra det samme udgangspunkt – ikke så sært, at det er et populært dykkersted!

Engel i sandet

Sigtbarheden var generelt god, og de spektakulære havlandskaber ved El Cabrón var fantastiske. Det bedste dyk

var, da vores gruppe af dykkere besluttede ikke at vende tilbage til det sædvanlige udgangspunkt, men i stedet fortsatte rundt om Punta de la Monja og ind i bugten Playa del Cabrón. Det bød på endnu mere spektakulære vulkanske formationer, hvoraf nogle var indhyllt i fiskestimer og havde huler beboet af enorme kuglefisk og storøjefisk.

PÅ DETTE OPSLAG: Den sky havengel kan findes camoufleret på den sandede havbund. De er bagholdsrovdyr, der lever af fisk, krebsdyr og nogle bløddyr. De har kraftige kæber og skarpe tænder, og de kan bide, hvis dykkere kommer for tæt på deres hoveder eller trækker i deres haler.

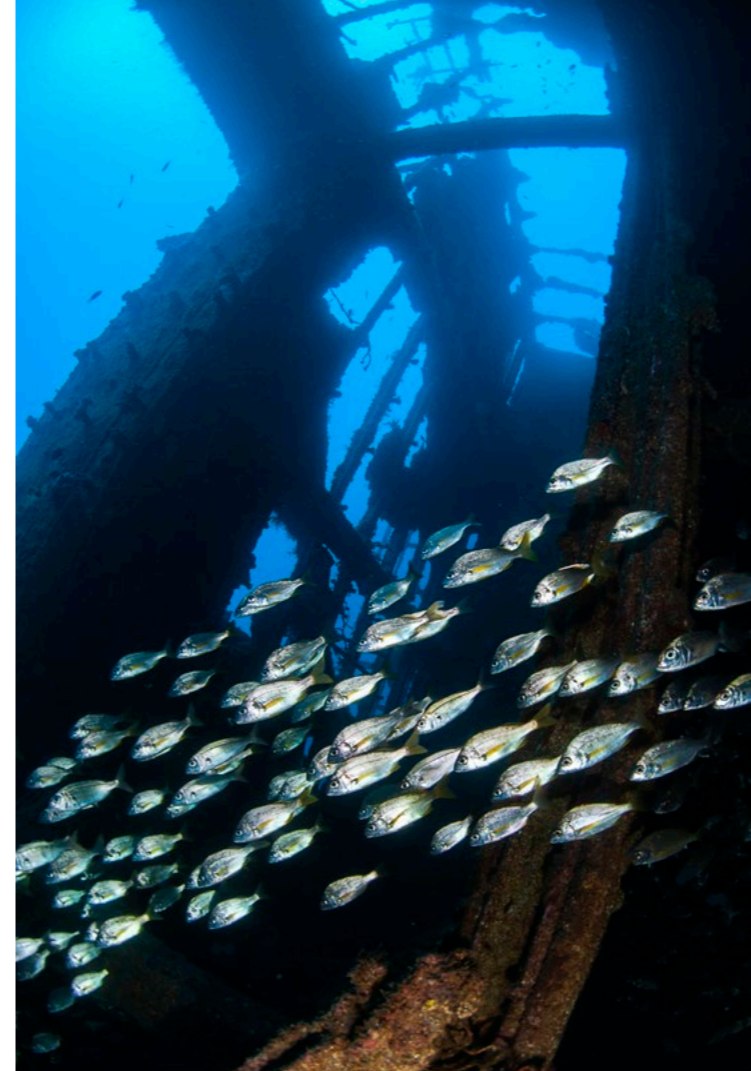
Pludselig begyndte dykkerguiden at pege mod bunden. Hun havde fået øje på en havengel! Disse storslåede dyr kan blive op til næsten to meter lange og ligner en blanding af en haj og en rokke. Hvor sejt! Dette særlige eksemplar var ikke begravet i sandet, som havengle normalt er, og havde enten været ude at svømme eller var blevet skræmt af dykkere tidligere på dagen. Når de ikke er camouflerede, har havengle en tendens til at være sky, så vi gik forsigtigt tættere på for at få et bedre kig. Så snart jeg affyrede mine flash, lettede den og svømmede ud på sandfladen. Jøsses, hvad skal jeg gøre?

Da jeg ikke havde så mange dyk tilbage, besluttede jeg mig hurtigt for ikke at lade muligheden gå fra mig. Jeg

svømmede alt, hvad jeg kunne, efter hajen og kom langsomt tættere på den, men da jeg næsten var tæt nok på, slog den ud med halen og stak af. Vi fortsatte denne dans i fire til fem minutter, og jeg brændte min luft af som aldrig før.

Endelig kunne jeg komme tæt nok på til at tage en håndfuld billeder, og pustende og gispende begyndte jeg at lede efter revet. Det var væk! Jeg anede ikke, hvilken vej jeg skulle gå tilbage, før jeg så dykkerguiden, som klogeligt var blevet som mellemmand, så jeg kunne finde vej tilbage. Resten af dykket blev tilbragt på lavt vand, hvor jeg forsøgte at trække vejret så lidt som muligt. (Det er nemt for undervandsfotografer at blive opslugt af at tage et billede, men husk altid, at sikkerheden kommer først – for din egen

Buddy Dive
Bonaire

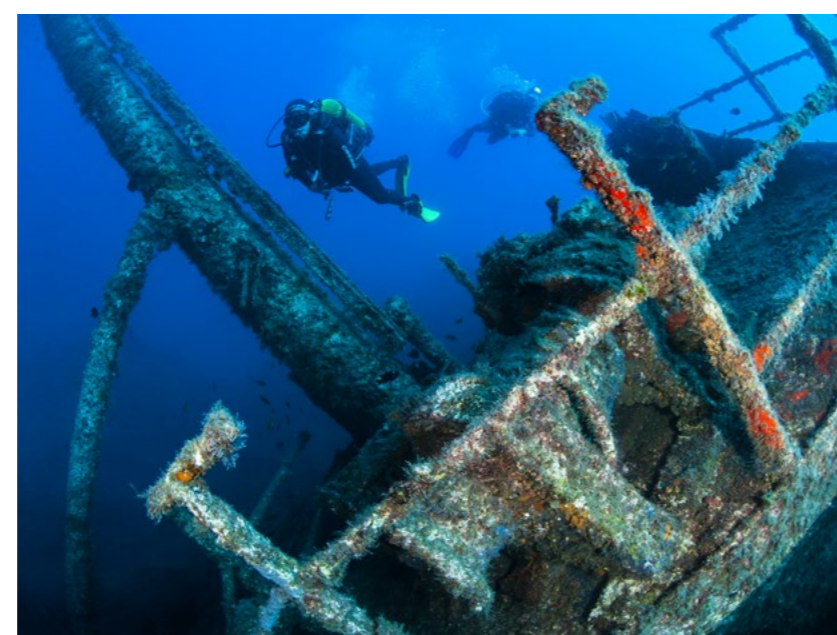
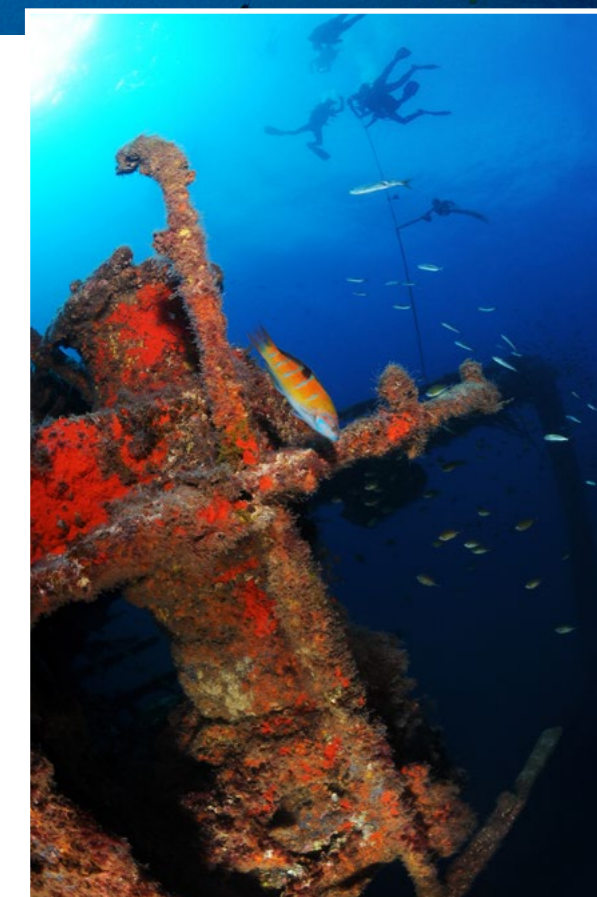
Your Buddies Stay in the Holiday Spirit

Celebrate the Holidays in Paradise! Enjoy crystal clear waters, abundant marine life, and the authentic Caribbean vibes of Bonaire! Book your stay for December 16 - December 30, 2023, and get the 2nd consecutive week **25% discount** on accommodation!

Buddy Dive
Bonaire

BELMAR
Bonaire

RESERVATIONS: +599 717 5080
WWW.BUDDYDIVE.COM
INFO@BUDDYDIVE.COM

ger ud for kysten ved Jinámar, omkring seks sømil syd for Las Palmas' havn Puerto de la Luz.

Arona er i fremragende stand og byder på store stimer af fisk både i lastrummene og over skroget, herunder barracudaer, knurhaner og brasener. Stævnen er særlig smuk og får enhver undervandsfotograf til at prøve at svømme mod strømmen (hvis der er

skyld, for dine meddykkes skyld og for livet i havet).

MV Arona

En dykkerferie er ikke komplet uden et ordentligt vragsdyk, og Gran Canaria byder på flere muligheder. Vi valgte *MV Arona*, et 96 meter langt fragtskib, der sank for anker efter en brand i 1976. Vraget lig-

nogen] for at få den rigtige vinkel. Vraget ligger på sin køl med en 45-graders slagside til bagbord på 25-40 meters dybde.

For at komme til vraget bliver dykkerne først kørt til Las Palmas, hvor en 15 minutters tur i en RIB venter på dem. Normalt er der to dyk på hver tur med et overfladeinterval på havet. Glem ikke at tage Dramamin, hvis du plages af søsyge!

PÅ DETTE OPSLAG: Scener fra *Arona*-vraget, et 96 meter langt fragtskib, der sank i 1976, efter at det brød i brand.

Felimare picta nøgensnegl (ovenfor); Rød rev eremitkrebs, *Dardanus calidus* (til højre)

Tufias makro-himmel

Den lille, maleriske landsby Tufia virker helt uberørt af den turisme, der er så udbredt i andre områder af Gran Canaria. Den stejle bjergskråning er dækket af hvidkalkede små huse, der ligger stablet oven på hinanden over den lille strand og ankerpladsen. Vi traskede ned ad de smalle gyder for at komme ned til vandet og oplevede, at det var meget nemt at komme ind og

Bjørnekrebs (ovenfor); Sepiablæksprutte (øverst til højre); Detalje af skægget brandorm (til højre).

ud af stranden.

Tufia tilbyder fantastiske makrodyk på lavt vand, men hvis man svømmer lidt længere ud fra det lave vand, er der også nogle fantastiske swim-throughs og grotter ved Punta de Silva. Da jeg er makrofanatiker, kom jeg aldrig så langt. Der var simpelthen for meget at se og fotografere undervejs, og selv et dyk på 90 minutter var ikke tid nok! De fleste når det inden for 20 minutter uden problemer, men det er måske lettere at gøre det uden et kamera.

Små udhæng afslørede søpølser, hummer, søstjerner og anemonerejer, og farverige *Felimare*-nøgensnegle

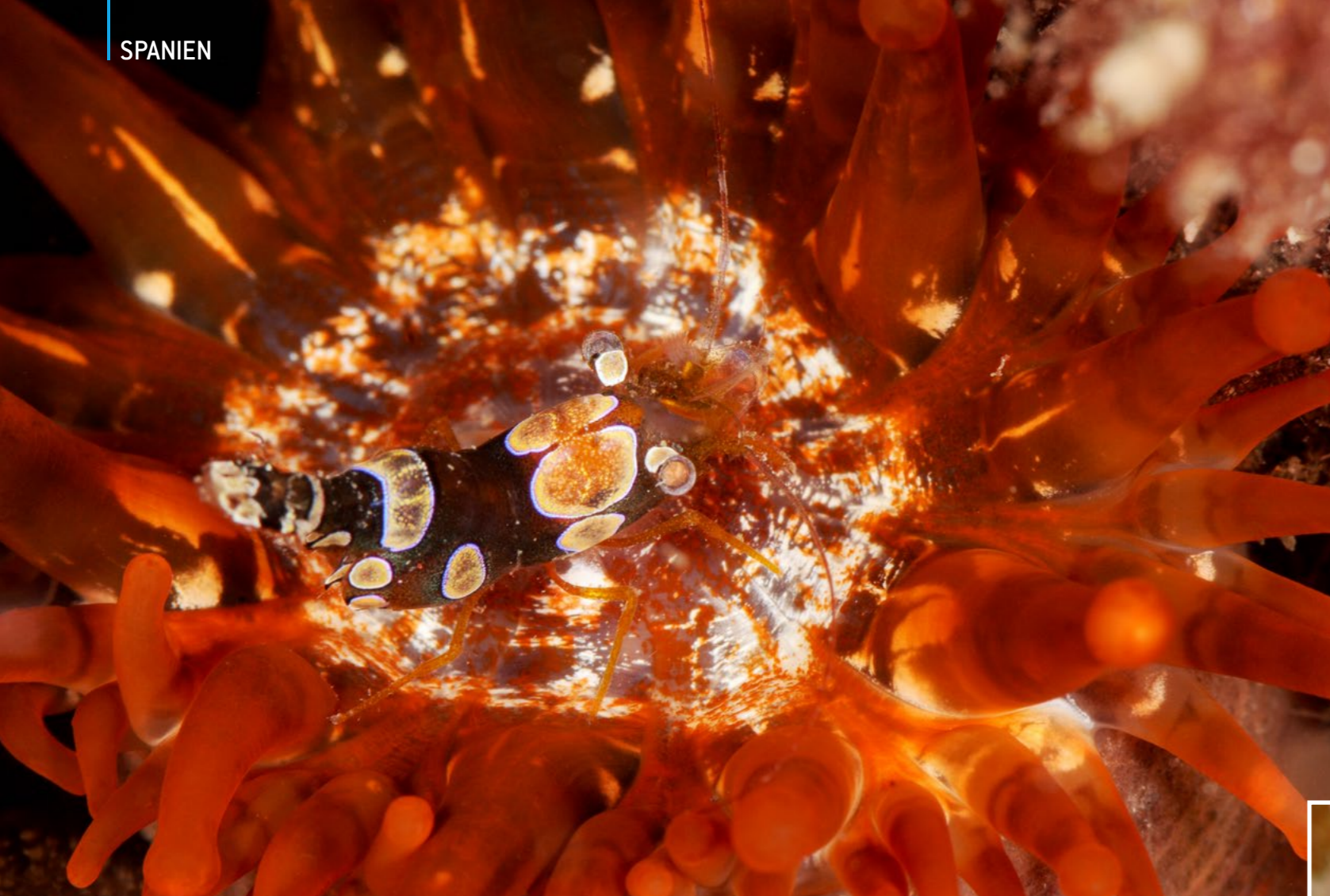
kravlede rundt mellem alger og svampe, som de lever af. Denne store havsnegl er knyttet til De Kanariske Øer, Kap Verde og Azorerne, men findes også i Middelhavet og endda i Den Mexicanske Golf.

Små kutlinger konkurrerede om opmærksomheden med forskellige arter af muræner, skorpionfisk og smukke anemone-eremitkrebs. Mod slutningen

Black-faced blenny (slimfisk), *Tripterygion delaisi*

af dykket, da den sorte sandstrand allerede var i sigte, fandt vi to store blæksprutter, der var i gang med deres parringsritual og knap nok bemærkede,

Thor amboinensis reje i *Telmatactis cricoides* anemone (ovenfor); *Scorpaena canariensis* dragehovedfisk (øverst til højre); *Stenorhynchus lanceolatus* krabbe (til højre); Dykkere med to store *Aplysia dactylomela* søharer i forgrunden (til venstre).

at vi passerede forbi. En kold cola og en is i Luis' lille dykker- og snackbar ved stranden rundede en perfekt dag af.

Sardina del Norte

Efter en lang køretur hele vejen til det nordvestlige hjørne af øen til den lille by Sardina del Norte (mærkeligt nok er der ingen Sardinas el Sur), håbede vi på at finde sommerfuglerokker og måske flere havengle på vores næste dyk. Selvom sigtbarheden var god, kunne vi ikke få øje på nogen af disse ofte undvigende elasmobrancher på de store sandsletter. I stedet koncentrerede vi os om det rige fiskeliv på ydersiden af molen, som er dækket af store betonblokke, der både fungerer som bølgebrydere og kunstigt rev.

Mens jeg forsøgte at indramme dykkere og en fiskestime, fik jeg øje på noget på en nærliggende klippe – to gigantiske søharer! De havde samme farve og form som Peter Pans sko, og jeg sværger, at de var omkring størrelse 45. I nærheden gjorde nogle nysgerrige pilkrabber deres edderkoppeagtige tilstedeværelse gældende, næsten som om de var til audition for at få rollen som Klokk blomst og gøre min undersøiske Disney-fantasi levende.

Det mindede om Lembeh

I dykkercentrets bog til identifikation af havdyr havde jeg fået øje på noget

meget interessant – en smuk gulpletet bumblebee shrimp. Jeg tænkte: Ville det være muligt at finde den? Jeg ville virkelig gerne se dette fantastiske lille væsen, og løsningen var at tage et natdyk.

Taliarte er langt det bedste sted til dette på Gran Canaria, så der tog vi hen. Der var bygget en trappe på stedet, hvilket gjorde ind- og udstigningen meget lettere – der var ikke meget lys, så vi gik i vandet og svømmede de ca. 30 meter til nedgangen.

Vi nåede bunden på 8 meters dybde,

Gnathophyllum elegans reje

og næsten med det samme dukkede en ung blæksprutte, ikke meget større end en ært, op af det mørke vulkanskand. Jeg fik den samme følelse

af spænding, som jeg havde oplevet ved muck-dykning i Lembeh Strædet i Indonesien. Det her var noget lignende! Det lille dyr stillede op til et par billeder, før den blev skræmt og forvandt bag en sky af blæk. Jeg fandt den igen bare 30 cm længere henne – så opskræmt var den heller ikke.

Vi begyndte at udforske den stejle væg, der løber langs hele kystlinjen ved Taliarte, og inden for tre minutter fandt vi vores første bumblebee shrimp. Disse dyr kan også ses på denne lokalitet om dagen, men om natten er de talrige og meget aktive.

Sandbunden vrimlede med søtunger, knivfisk, fjæsing og eremitkrebs, der var ude for at spise, mens væggene var fulde af sovende kuglefisk og ulkefisk. I små huler fandt vi tøffelhummere og vel-

camouflerede krabber med svampe på ryggen. De kølleformede anemoner var i højsæson med tentakler, der dukkede op fra alle revner i revet. En række forskellige renserejer flød rundt, og vi fandt endda bittesmå squat rejer (også kendt som sexy rejer) – en lille symbiotisk reje, som har en pantropisk udbredelse.

Skolerne i Pasito Blanco

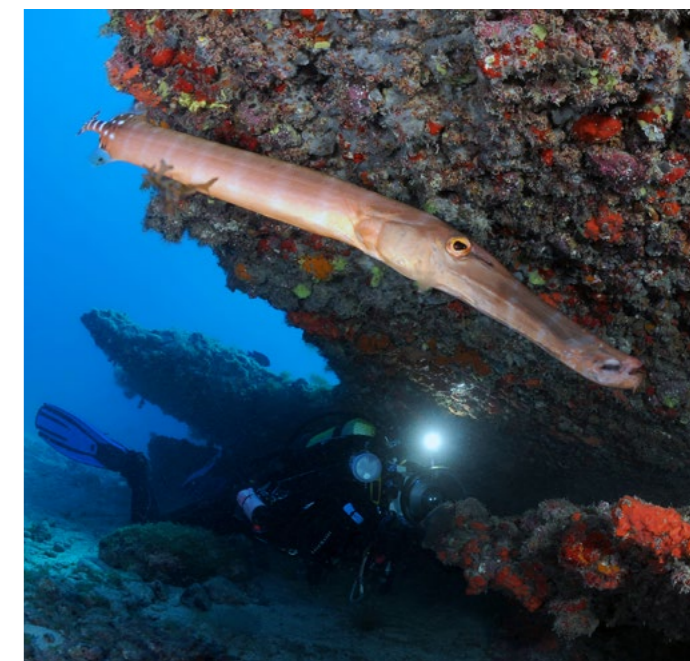
Revet ved Pasito Blanco er et andet must-do dyk, når man besøger Gran Canaria. Vi kørte til landsbyen Arguineguin, hvor en 24 fods RIB ventede på os ved kajen med motoren i tomgang.

Efter en kort sejltur kastede vi ankerlinen ned til et fantastisk syn – en enorm stime roncadores, lige for enden af revet! I mere end halvdelen af dykket var vi omringet af fisk, helt

omringet til det punkt, hvor dagslyset begyndte at forsvinde på grund af stimens tæthed. Nysgerrige drejede de langsomt rundt om os, for så at dele sig og glide forbi os på hver side, når vi dykkede ned i fiskesuppen.

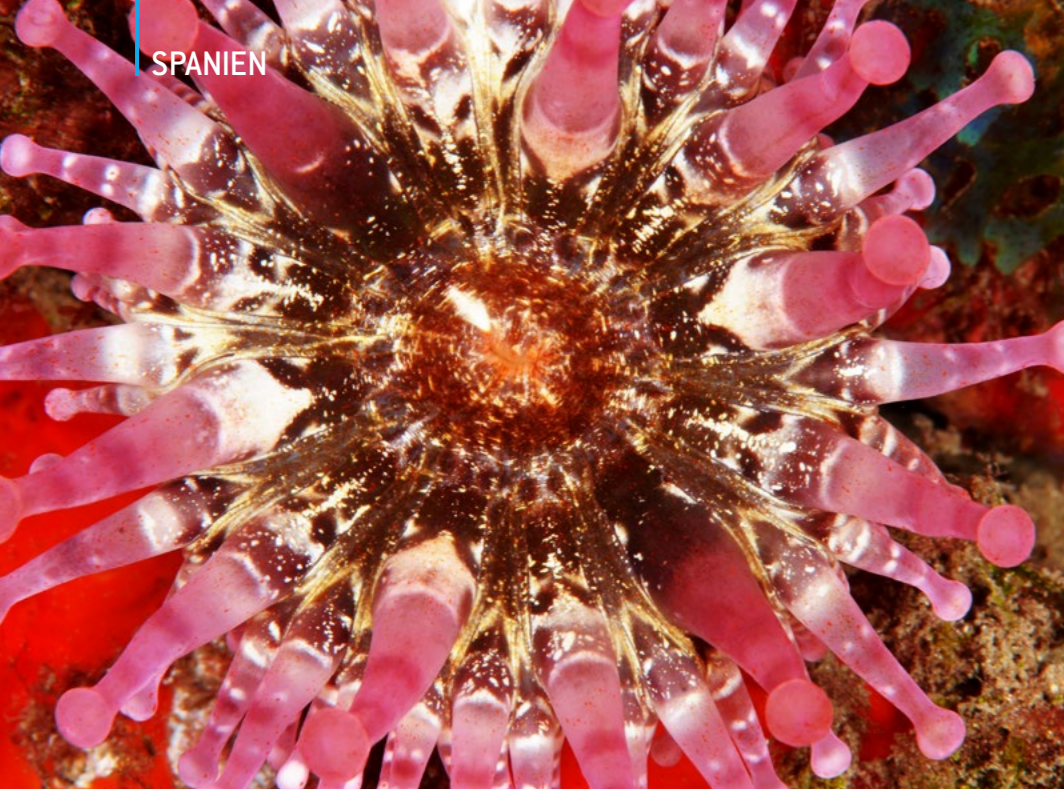
Det langstrakte, nedsænkede rev bød på et væld af overhæng og små huler, der afslørede storøjede og trompetfisk i hundredvis. Flere store rokker hvilede sig under afsatserne og lod os nogle gange komme helt tæt på, mens de andre gange svømmede langsomt væk i det fjerne.

Tre af dem endte med at jage hinanden rundt om en stor sten og blev lige overraskede over at se mig, hver gang de tog en runde. Det var næsten, som om jeg kunne høre dem hvine af forskrækket glæde.

Rokker (øverst til venstre), en enorm stime af roncadores, eller bastardgryntefisk (øverst til højre), og trompetfisk (ovenfor), ved Pasito Blanco Reef; *Stenorhynchus lanceolatus* krabbe (til venstre)

Velorganiseret dykning

Dykningen var ekstremt velorganiseret, og Nautico afviklede operationen i stramme tøjler. Dykkere blev hentet på deres respektive hoteller om morgenen og bragt til dykkercentret, hvor udstyret blev læsset på dykkerbusserne. Disse kørte så til dagens dykkersteder, som var blevet nøje udvalgt efter en gennemgang af vind- og bølgeforskel. Omkring halvdelen af de mere end 20

dykkersteder på øen var landdyk, den anden halvdel krævede en kort bådture – men man skal stadig stige ind i bussen for at komme til havnen.

Mellem dykkene blev vi tilbudt sandwich og vand for at holde os hydrerede, og dykkerbriefingerne var altid omfattende og grundige. Der blev dykket forskellige steder langs øens østkyst, fra Mogan i syd til Sardina del Norte i nordvest – øens vestkyst var for utilgængelig og udsat for vind og store bølger.

Gør mere – dyk ikke bare!

Gran Canaria har meget mere at byde på end bare dykning, og denne typiske en-uges ferie

med frodige fyrretræs- og eukalyptusskove, og sandklitterne ved Playa del Ingles er et besøg værd. Da øen er relativt lille, er den nem at navigere rundt på i lejebil, og hvis man bor i Maspalomas i syd, som jeg gjorde, er det ingen hindring for at nå alle hjørner af dette ellers relativt cirkulære ferieparadis.

Christian Skauge er en prisvindende undervandsfotograf med base i Oslo, Norge, og han er ejer og redaktør af det norske dykkermagasin Dykking. Han er især interesseret i at fotografere makroliv, men nyder også at fotografere vrage i vidvinkel. For mere information, besøg venligst: Scubapixel.com.

Telmatactis cricoides anemone (øverst til venstre); Tvedelt bænelalge, *Dictyota dichotoma* (ovenfor i midten); Dykkere udforsker Gran Canarias klippefyldte koralrev (øverst til højre); Fjæsing (til venstre); Rør anemone (yderst til venstre)

kan bedst nydes som et to-ugers eventyr. Det indre af den 65 km brede ø har flotte bjerge

FAKTA

REJSER

Vi fløj med Norwegian fra Oslo via København til Las Palmas, som kan nås fra de fleste større europæiske lufthavne.

OVERNATNING

Vi boede på Apartamentos Las Camelias, tæt på Playa del Inglés. De rummelige studios opfylder høje standarder for indkvartering med store badeværelser, tekøkkener og balkoner. Supermarked, butikker og restauranter ligger tæt på. Dykkercentret henter dig om morgenen og kører dig tilbage efter dykningen.

DYKNING

Vi dykkede med Diving Center Nautico i Maspalomas, som var velorganiseret, professionelt og sørgede for, at vi havde en fantastisk tid. Vi dykkede mest fra land, men også fra båd. Der er god sigtbarhed, spektakulære lavaformationer, enorme fiskestimer, flotte vrage og et overraskende varieret og interessant makroliv. Dykningen er let med lidt eller ingen strøm,

men det kan være en udfordring at komme i og op af vandet, hvis der er hård sø. Dykkercentrets team vil hjælpe dig og sørge for, at du er i sikkerhed.

SÆSON

Hele året rundt er vandtemperaturen 18-24 °C. Vi havde 20 til 30 meters sigtbarhed og 23 °C i vandet i slutningen af september, hvor en 5 mm dragt var tilstrækkelig, men en 7 mm dragt bør overvejes resten af året. Medbring en hætte til natdyk, og glem ikke robuste støvletter til landdyk.

VALUTA

Euro og kreditkort kan bruges overalt.

INDKVARTERING OG TRANSPORT

Diving Center Nautico kan booke overnatninger på dine vegne. De kan også hente dig i lufthavnen eller booke en lejebil til dig.

LÆGEERKLÆRINGER

Det er nødvendigt med en ny lægeerklæring om, at du er egnet til at dykke, men det kan nemt skaffes på øen.